

Bij het jaarthema 2019/2020

Katern Startzondag

Houvast voor jongeren
en hun gemeenten

Katern Startzondag ‘Kom, doe mee!’

HGJB-jaartheme 2019-2020

Inhoud

1. Voorwoord	3
2. Motivatie van het thema en bijbelgedeelte	4
2.1 Themakeuze	4
2.2 Plaats van het Katern Startzondag binnen het HGJB-jaartheme	5
3. Preekschets	6
3.1 Inleiding Ezra en Nehemia	6
3.2 Exegese Nehemia 2:1 1-20	6
3.3 Lijnen naar hier en nu	7
3.4 Voorbeelden voor kinderen en jongeren	8
3.5 Preekschets	9
3.6 Liturgische aanbevelingen	9
3.7 Mogelijkheden voor verwerking	9
Bijlagen	11
Bijlage 1 Stadsmuur	
Bijlage 2 Luisterblad	

Kom, doe mee!

De preek waarvoor deze katern een aanzet geeft, is te gebruiken in de periode waarin het jaarthema Kom, doe mee! centraal staat. We hopen met deze preek het thema in de gemeente te introduceren op een zodanige wijze dat de gemeente vanuit de Bijbel handreikingen krijgt om dit seizoen aan de slag te gaan met het concretiseren van dit thema, zodat we met jong en oud mogen gaan ontdekken wat het betekent om bij de gemeente van God te horen en wat een voorrecht dit is. Vanuit Gods verbond mogen we ons verbonden weten met elkaar en met Zijn gemeente. We mogen ons geroepen weten onze verantwoordelijkheid te pakken en ingeschakeld te worden in Zijn gemeente. Maar wél vanuit het diepe besef dat het Zijn gemeente is.

Intergeneratief

Als gemeente van God zijn we geroepen om met de volgende generaties Gods daden te delen (psalm 78). Door heel Gods Woord heen zien we dat oud en jong aan elkaar zijn gegeven en hoe versterkend het is als we als generaties in gesprek zijn over wie de Heere voor ons was en wil zijn. In gesprekken met jongeren horen we als HGJB vaak terug dat jongeren behoefte hebben aan dit persoonlijke geloofsgesprek tussen de generaties.

Door tijdens het winterwerkseizoen momenten te hebben waarin jong en oud met hetzelfde thema bezig zijn, wordt de onderlinge verbondenheid in de gemeente versterkt. We raden dan ook aan om in het seizoen één of meer van zulke momenten te organiseren. Zo wordt het jeugdwerk integraal onderdeel van de gemeente. Het biedt bovendien de mogelijkheid om als oudere gemeenteleden betrokken te zijn op de jongeren en hen te helpen in het ingroeien in het geloof. Deze geloofsgesprekken tussen de generaties zijn een waardevol onderdeel van het gemeente-zijn en voor de geloofsgroei van jongeren in de gemeente onmisbaar! Een preekbespreking waarbij jong en oud met elkaar in gesprek zijn is daarvoor een mooi middel.

Het inhoudelijke gedeelte van deze preekschets is geschreven door een predikant met hart voor jongeren in de gemeente en tevens bestuurslid van de HGJB: ds. K. Timmerman. We zijn erg blij met zijn doordenking van het thema. We hopen dat deze preekschets eraan bijdraagt dat het nieuwe jaarthema een goede introductie en doordenking krijgt in de kerkdienst.

We wensen u en jullie een gezegende startzondag toe!

2. Motivatie van het thema en bijbelgedeelte

2.1 Themakeuze

Voor kinderen en jongeren is 'ergens bij horen' erg belangrijk. Een vraag die hen daarbij steeds bezighoudt, is: waar wil ik bij horen? Wil ik bij dát vriendengroepje horen, of liever bij een ander? Meer dan voorheen staat de individuele keuze daarbij voorop. We kiezen zelf wie onze vrienden zijn en waar we bij willen horen. En als het ons niet (meer) bevalt, stappen we er gewoon uit. Zo kunnen ze ook over de kerk denken. De gemeente is slechts één van de mogelijke groepen om je mee verbonden te voelen.

Principieel ligt het echter anders. De gemeente is maar geen toevallige gemeenschap, waarbij het je vrij staat om je ermee verbonden te voelen of niet. Wat dat betreft, is het net als bij een gezin. Zoals je bij je geboorte door bloedbanden verbonden wordt aan een gezin, word je bij je doop door een geestelijke band verbonden aan een kerkelijke gemeente – of je je daarvan nu bewust bent of niet. God beschouwt je als onderdeel van een gemeente waarmee Hij een speciale band heeft. We noemen dat 'het verbond van God'. Dat sluit Hij weliswaar met individuen, maar niet met individuen los van elkaar. Het zijn de kinderen van de gemeente die gedoopt worden!

Kinderen en jongeren zijn zich daarvan lang niet altijd bewust, zoals veel ouderen zich daarvan vaak óók niet bewust zijn. Ze zien de gemeente als een groep mensen waar je je wel of niet bij thuis voelt. En als je je er niet bij thuis voelt, kun je er naar believen kritiek op uitoefenen.

Twee dingen worden te weinig beseft:

- dat het een voorrecht is om deel uit te maken van een gemeente waaraan God Zijn beloften verbindt;
 - dat het verplichtingen met zich meebrengt om deel uit te maken van een gemeente waaraan God Zijn beloften heeft verbonden.
- Je kunt maar niet aan de zijlijn gaan staan en afwachten of de gemeente dingen doet die je wel of niet leuk vindt. Je hebt de verantwoordelijkheid om zelf mee te bouwen aan de gemeente.

Voor meer informatie over de verdere speerpunten van het jaarthema *Kom, doe mee!* verwijzen we hier naar het inspiratiedocument (te vinden op de website). Als centraal bijbelgedeelte voor het startweekend en de startzondag is gekozen voor Nehemia 2. Deze katern gaat verder in op de preekvoorbereidingen, waarin dit bijbelgedeelte centraal staat.

Bijbelgedeelte Nehemia 2

Meedoen, bijdragen, bouwen – deze elementen komen we tegen in de geschiedenis van Nehemia die oproept tot herbouw van de muren van Jeruzalem (Nehemia 2:11-20). Dat alles gedragen door het verbond van God. Daarom staat dit gedeelte centraal tijdens de opening van het winterwerk.

Als wij jongeren uitnodigen en uitdagen om zich verbonden te weten aan de gemeente, doen we dat midden in een levensfase en in een wereld waarin er veel op hen afkomt. Toch was dat in bijbelse tijden niet anders. In de periode dat Nehemia naar Jeruzalem komt, bevindt het volk Israël zich in een zeer kwetsbare situatie. Hun bestaan als Gods verbondsvolk wordt zowel van buitenaf als van binnenuit bedreigd en de stad Jeruzalem ligt er nog steeds verwoest bij.

Het raakt Nehemia diep. Hij weet van Gods beloften voor Jeruzalem en voelt daarin het appel om met de herbouw van Jeruzalem aan de slag te gaan. Dit doet hij met een besef van verantwoordelijkheid en in afhankelijkheid van God. In die beweging weet hij ook anderen mee te nemen – het is immers geen zaak van hem (en zijn God) alleen, maar van het hele volk. 'Kom, laten we de muur van Jeruzalem opbouwen!' (vers 17). Ze vinden moed om niet te blijven zitten, maar om op te staan en mee te doen (vers 18). Het is mooi om te zien dat het persoonlijk getuigenis van Nehemia en het vertrouwen op de beloften van God hierin een rol speelt. In Nehemia 3 lezen we dat het volk ook daadwerkelijk reageert op het appel van Nehemia en dat ieder een deel van het bouwproject ter hand neemt.

We hopen dat deze geschiedenis jongeren en ook ouderen stimuleert om niet alleen toeschouwer te zijn, maar ook te worden ingeschakeld bij Gods werk in de gemeente.

2.2 Plaats van het Katern Startzondag binnen het HGJB-jaarthema

Deze katern startzondag hoort bij alle andere materialen die de HGJB uitgeeft met het oog op het jaarthema voor het seizoen 2019/2020.

Katernen

- Het **Inspiratiedocument** *Kom, doe mee!* geeft achtergrondinformatie over het jaarthema en laat met name mogelijkheden zien voor het werken met het jaarthema in de gemeente.
- Het **Katern startweekend** bevat een veelheid aan mogelijkheden om met name de startzaterdag creatief in te vullen en gemeentebreed met de (inhoudelijke) thematiek van het jaarthema bezig te zijn.
- Het **Katern startbijeenkomst leidinggevenden** bevat een startbijeenkomst voor leidinggevenden binnen de gemeente. Het programma voor deze bijeenkomst is bedoeld voor ontmoeting, bemoediging en bezinning over het thema *Kom, doe mee!* in het jeugdwerk.

Week van bezinning

De katern startzondag kan gebruikt worden bij de opening van het winterwerk, maar ook later tijdens een week van bezinning op het thema. Een aantal gemeenten kiest ervoor om niet als start van het winterseizoen, maar een week lang in/gedurende het seizoen op clubs en verenigingen met het thema *Kom, doe mee!* bezig te zijn. Deze week kan dan ook gestart of afgerond worden met een preek over Nehemia 2.

3. Preekschets

3.1 Inleiding Ezra en Nehemia

Historische context

De boeken Ezra en Nehemia moeten wij lezen tegen de achtergrond van de terugkeer uit de ballingschap in Babel. Een klein stukje geschiedenis:

- In 722 voor Christus wordt de stad Samaria, de hoofdstad van Israël (= tienstammenrijk), verwoest door koning Sargon II van Assyrië en de inwoners worden weggevoerd in ballingschap naar Assyrië.
- In 587 voor Christus wordt de stad Jeruzalem, de hoofdstad van Juda (= tweestammenrijk), verwoest door koning Nebukadnezar II van Babel en de inwoners worden weggevoerd in ballingschap naar Babel.
- In 539 voor Christus vaardigt koning Cyrus II de Grote van Perzië een edict uit, dat het volk Israël toestemming krijgt om terug te keren naar Juda en de stad Jeruzalem te herbouwen (2 Kron. 36:22-23 en Ezra 1:1-3).

Opbouw Ezra en Nehemia

In de boeken Ezra en Nehemia kunnen wij drie fasen onderscheiden als het gaat om de terugkeer van het volk Israël naar Juda en de herbouw van de stad Jeruzalem:

- Eerst keren Zerubbabel en Jesua terug naar Juda en wordt de **tempel** herbouwd (538-515). In de betreffende periode profeteren Haggai en Zacharia. Tijdens het zesde regeringsjaar van koning Darius I (522-486) wordt de tempel voltooid. In Ezra 1-6 staat de herbouw van de tempel centraal.
- Vervolgens keert Ezra terug en wordt de wet opnieuw ingesteld (458-457). Dat gebeurt tijdens het zevende regeringsjaar van koning Artaxerxes I (465-424). In Ezra 7-10 staat de herinstelling van de **wet** centraal. Het thema komt terug in Nehemia 8-10.
- Tenslotte keert Nehemia terug en wordt de muur van de stad Jeruzalem herbouwd (446-433). Dat gebeurt tijdens het twintigste regeringsjaar van koning Artaxerxes I (465-424). In Nehemia 1-7 staat de herbouw van de **muur** van de stad Jeruzalem centraal. Het thema komt terug in Nehemia 11-13.

Boodschap Ezra en Nehemia

Het gaat dus in de boeken Ezra en Nehemia om de terugkeer van het volk Israël naar Juda en de herbouw van de stad Jeruzalem. Dat is vooral een teken van de goedertierenheid en de trouw van de Heere! Dwars door de onmogelijkheid, de crisis en het oordeel heen gaat de Heere verder met het volk Israël. Dat heeft alles te maken met Zijn verbond en beloften. Tegelijkertijd schept de terugkeer van het volk Israël een grote verantwoordelijkheid: de tempel moet herbouwd worden, de wet moet opnieuw ingesteld worden en de muur van de stad Jeruzalem moet herbouwd worden! Want het gaat niet alleen maar om de fysieke terugkeer van het volk Israël, maar vooral om het geestelijke herstel van het volk. Een terugkeer naar en herstel van de tempel, ofwel: de dienst van de verzoening. Een terugkeer naar en herstel van de wet, ofwel: vernieuwing van binnenuit. De muur van de stad Jeruzalem lijkt daarin een dubbele symbolische functie te hebben.

Aan de ene kant beschermt de muur wat binnen de muur is, namelijk het godsdienstige hart van het volk Israël: de tempel en de wet. Aan de andere kant sluit de muur buiten wat buiten de muur is, namelijk de vijanden van het volk Israël, waarvan Sanballat, Tobia en Gesem de belangrijkste vertegenwoordigers zijn. Het is overigens wel een spannende vraag, hoe je functie van de muur precies moet uitleggen.

3.2 Exegese Nehemia 2:11-20

Vooraf

Het gedeelte dat centraal staat bij de opening van het winterwerk is Nehemia 2:11-20. We vallen midden in de geschiedenis. In het voorafgaande heeft Nehemia bericht ontvangen van de nood en de ellende van de stad Jeruzalem (Neh. 1:1-4), gebeden (Neh. 1:5-11) en toestemming van koning Artaxerxes I gekregen om naar de stad Jeruzalem te gaan (Neh. 2:1-10). Koning Artaxerxes I geeft meer dan Nehemia gevraagd heeft. (1) Hij geeft verlof aan Nehemia om te gaan. (2) Hij geeft brieven voor de landvoogden om vrije doorgang te verlenen. (3) Hij geeft brieven om hout beschikbaar te stellen. (4) Hij geeft een militaire begeleiding. Nehemia ervaart in dat alles 'de goede hand' van God. Tegelijkertijd roept dat alles weerstand op bij Sanballat en Tobia, omdat er iemand is gekomen 'om het goede te zoeken' voor het volk Israël.

Exegese Nehemia 2:11-20

In Nehemia 2:11-15 lezen wij over de nachtelijke inspectie van de muur en de poorten van de stad Jeruzalem door Nehemia. Wanneer hij in de stad Jeruzalem aankomt, verblijft hij daar drie dagen. Er staat niet bij wat Nehemia gedurende de drie dagen heeft gedaan. Het meest voor de hand ligt dat Nehemia heeft gebeden. De inspectie van de muur en de poorten van de stad Jeruzalem vindt 's nachts plaats (vers 12, 13 en 15). Er zijn slechts enkele mannen bij hem en alleen het dier waarop Nehemia rijdt. Er staat nadrukkelijk: 'Ik vertelde geen mens wat mijn God in mijn hart gegeven had om voor Jeruzalem te doen' (vers 12). Een belangrijke vraag is: waarom houdt Nehemia zijn roeping aanvanke-lijk voor zichzelf? Hij onderzoekt eerst hoe groot de nood en de ellende van de stad Jeruzalem is. En die is groot, héél groot! Nehemia inspecteert slechts een klein gedeelte van de muur en slechts een klein aantal poorten. Er staat dat hij op een gegeven moment niet verder kan. Er staat zelfs twee keer dat hij teruggaat (vers 15). Nehemia is diep doordrongen van de nood en de ellende van de stad Jeruzalem en wordt bevestigd in zijn roeping.

In Nehemia 2:16-18 roept Nehemia het volk Israël op om de muur en de poorten van de stad Jeruzalem te herbouwen. Nogmaals wordt benadrukt dat hij tegen niemand heeft verteld wat zijn God in zijn hart gegeven had om voor Jeruzalem te doen. Nehemia roept alle mensen bij elkaar en deelt de nood en de ellende van de stad Jeruzalem op één moment met iedereen. Dat is een bijzonder moment. Nehemia roept alle mensen op: 'Kom, laten we de muur van Jeruzalem opbouwen!' Wanneer de nood en de ellende duidelijk is, dan is ook duidelijk wat er moet gebeuren. Een

aantal aspecten komen daarbij aan de orde:

- Nehemia spreekt over 'smaad'. Gaat het hier over het volk Israël? Gaat het hier over de Naam van de Heere, die verbonden is met het volk Israël? In het laatste geval gaat het ten diepste om de eer van God!

- Nehemia getuigt van de hand van God, 'die goed over hem is geweest'. Het gaat dus niet alleen om een analyse van de nood en de ellende en het bedenken van een oplossing daarvoor. Het gaat vooral om de vraag: wat vraagt God van ons?

- Nehemia wijst ook op de positieve houding van koning Artaxerxes I. Daarin ervaart Nehemia 'de goede hand' van God.

De oproep van Nehemia wordt positief beantwoordt: 'Laten wij opstaan en gaan bouwen!' De mensen grijpen moed voor het goede werk. Zij worden overtuigd van het goede werk. Zij worden bemoedigd om de muur van de stad Jeruzalem te herbouwen.

In Nehemia 2:19-20 wordt gesproken over de weerstand tegen de herbouw van de muur en de poorten van Jeruzalem. Het is 'kwaad' voor Sanballat, Tobia en Gesem dat er iemand is gekomen 'om het goede te zoeken' voor het volk Israël. Wie vertegenwoordigen Sanballat, Tobia en Gesem? Sanballat kan wellicht het beste gezien worden als een vertegenwoordiger van de Samaritanen, die woonden ten noorden van Juda. Tobia kan wellicht het beste gezien worden als een vertegenwoordiger van de Moabieten en de Ammonieten, die leefden ten oosten van Juda. Gesem kan wellicht het beste gezien worden als een vertegenwoordiger van de Arabieren en Edomieten, hun gebied lag ten zuiden van Juda. De Moabieten en Ammonieten zijn nakomelingen van Lot. De Arabieren en de Edomieten zijn nakomelingen van Ezau. Kortom, het gaat om broedervolken die dichtbij het volk Israël staan. De weerstand tussen van binnenuit en van buitenaf kan flinterdun zijn. Het antwoord van Nehemia op de weerstand is ontzettend radicaal: 'De God van de hemel, Hij zal ons doen slagen en wij, Zijn dienaren, zullen opstaan en gaan bouwen.' Maar jullie, jullie hebben part noch deel aan Jeruzalem. Het is voor of tegen.

Vervolg

In het vervolg wordt het werk ter hand genomen (Neh. 3:1-32). Er worden maar liefst tien verschillende poorten genoemd, die waarschijnlijk allemaal een verschillende functie hebben: Schaapspoort, Vispoort, Oude Poort, Dalpoort, Mestpoort, Bronpoort, Waterpoort, Paardenpoort, Oostpoort en Poort van Mifkad. Op verschillende tekeningen is geprobeerd om een plattegrond te maken van de muur en de poorten van de stad Jeruzalem (zie bijlage 1 voor een afbeelding). Het is vooral mooi om te lezen hoe verschillend de mensen zijn die meewerken aan de herbouw van de muur en de poorten van Jeruzalem. Een aantal dingen vallen daarbij op:

- Er werken onder andere priesters, edelsmeden, zalfbereiders en handelaars mee. Er wordt vaak gesproken over gaven en talenten. Maar de nood en de ellende kan wel eens zo groot zijn dat iedereen ingeschakeld moet worden.
- Er werken families mee: mannen en vrouwen, zonen en dochters, jongeren én ouderen. Het werk is doelgroepoverstijgend.
- Verschillende keren wordt er gesproken over 'tegenover zijn

huis' of 'naast zijn huis'. Het werk begint dicht bij huis.

- Maar er werken ook mensen vanuit de omgeving mee aan de muur en de poorten van de stad Jeruzalem. Er wordt niemand buitengesloten.

3.3 Lijnen naar hier en nu

Een belangrijke vraag is natuurlijk: hoe maak je een juiste hermeneutische vertaalslag vanuit Nehemia 2:11-20 naar hier en nu? Dat is geen gemakkelijke vraag. Enige voorzichtigheid is op z'n plaats. De herbouw van de muur en de torens van Jeruzalem is niet één op één over te zetten naar de opbouw van de gemeente van Christus.

Blijdschap en dankbaarheid

Het is belangrijk om niet direct in te zoomen op allerlei problemen in de gemeente van Christus. Aan de herbouw van de muur en de torens van de stad Jeruzalem is ook één en ander voorafgegaan. Nehemia 2:11-20 moeten wij lezen tegen de achtergrond van de geschiedenis van het volk Israël. God gaat verder met het volk Israël, dwars door de onmogelijkheid, de crisis en het oordeel heen. Het volk Israël is weer teruggekeerd uit de ballingschap in Babel. Er is gebeurt ontzettend veel. Onder leiding van Zerubbabel en Jesua is de tempel herbouwd. Onder leiding van Ezra is de wet opnieuw ingesteld. Enzovoort. Dat is te danken aan de goedertierenheid en trouw van de Heere. God is de God van Zijn verbond en beloften. God is goed! God is goed voor het volk Israël. God is goed voor Nehemia. Hetzelfde geldt voor de gemeente van Christus. Op de meeste plaatsen is er al eeuwenlang een gemeente, die er dwars door de onmogelijkheid, de crisis en het oordeel heen is tot op de dag van vandaag. God is Dezelfde. De drie-enige God, Vader, Zoon en Heilige Geest, is het fundament van de gemeente van Christus. Dat is het vertrekpunt. Niet de eventuele problemen. Er gebeurt ontzettend veel. De bediening van de verzoening vindt plaats tijdens de verkondiging van het Woord van God en de bediening van de sacramenten. Daar staat het kruis en de opstanding van de Heere Jezus Christus centraal. Er vinden allerlei vormen van onderwijs plaats zoals de catechisaties en de Bijbelkringen, zodat wij groeien in geloof, hoop en liefde. Enzovoort. Laten wij de gemeente van Christus met blijdschap en dankbaarheid aanvaarden, niet als een ideale gemeente, maar als gemeente van Christus. Zo mogen wij ook elkaar als broeders en zusters aanvaarden. Wij hebben elkaar niet uitgekozen, maar wij zijn aan elkaar gegeven.

Tegelijkertijd schept dat een grote verantwoordelijkheid. Dat kan mooi verbonden worden met de Heilige Doop en de openbare geloofsbelijdenis. De Heilige Doop is een teken en zegel van het verbond en de beloften van de Heere. De drie-enige God komt ons tegemoet met de genade van God de Vader, met het kruis en de opstanding van de Heere Jezus Christus en met het werk van de Heilige Geest. Maar Zijn liefde vraagt wel om wederliefde, geloof en bekering. Het verbond en de beloften van de Heere doen een appel op ons allemaal, jongeren én ouderen. Vanuit Nehemia

3. Preekschets

2:11-20 heel praktisch en concreet. **Kom doe mee!** Laten wij meewerken aan de opbouw van de gemeente van Christus en de uitbreiding van het Koninkrijk van God. Bij de openbare geloofsbelijdenis geloven en belijden wij niet alleen, dat de Heere Jezus Christus het allerbelangrijkste in ons leven is, maar wij beloven ook dat wij getrouw zullen zijn onder de verkondiging van het Woord van God en de bediening van de sacramenten, dat wij zullen volharden in het gebed en het lezen van het Woord van God en dat wij zullen meewerken aan de opbouw van de gemeente van Christus. Bij de openbare geloofsbelijdenis beloven wij bovenstaande expliciet, maar het verbond en de beloften van de Heere doen een appel op ons allemaal, jongeren én ouderen.

Nood van de gemeente

Nehemia 2:11-20 nodigt ons uit om de vraag te stellen: wat is de praktische en concrete nood en ellende waar de gemeente van Christus mee te maken heeft? Raakt ons dat ook echt? Dat zijn vragen waar iedereen zelf mee aan de slag moet. Een aantal vragen die ons op weg kunnen helpen:

- Hebben wij als gemeente van Christus een duidelijke identiteit? Leven wij vanuit het kruis en de opstanding van de Heere Jezus Christus? Wordt het Evangelie via prediking, pastoraat, vorming en toerusting ook verbonden met het leven hier en nu?
- Is de gemeente van Christus ook daadwerkelijk een gemeenschap? Ervaren wij dat wij samen deel uitmaken van één lichaam, namelijk de gemeente van Christus? Delen wij geloof, hoop en liefde met elkaar? Hoe gaat het met het kringwerk? Zij wij pastoraal, diaconaal en missionair op elkaar betrokken?
- Zijn er voldoende vrijwilligers om de belangrijke functies van de gemeente van Christus uit te voeren? Worden de vrijwilligers ook bemoedigd? Een paar voorbeelden. Het lukt ouderlingen en andere bezoekers niet om alle pastorale eenheden te bezoeken. Het zijn vaak dezelfde vrijwilligers die zich inzetten voor een diaconaal of missionair project. Het wordt steeds lastiger om voldoende vrijwilligers te vinden voor het jeugdwerk en de catechisaties.

Roeping van de gemeente

Het is de 'kunst' om de nood en de ellende van de gemeente van Christus met elkaar te delen, zodat duidelijk wordt waar onze roeping ligt. Dit is belangrijk! Dat is nodig!

- Waar gaat het uiteindelijk om in ons persoonlijk leven en in de gemeente van Christus? Gaat het om onszelf? Gaat het om ons huis, ons boompje, ons beestje? Of gaat het om de eer van God? Of gaat het om de zaligheid van de ander? Of gaat het om de opbouw van de gemeente van Christus? Of gaat het om de uitbreiding van het koninkrijk van God? Wij kunnen zo druk zijn met ons huis, met onze hobby's, met mobiel en internet, met onze vakanties, dat wij inderdaad geen tijd, geld en energie meer over hebben voor de eer van God, de zaligheid van de ander, de opbouw van de gemeente van Christus en de uitbreiding van het koninkrijk van God. First things first!
- Delen wij geloof, hoop en liefde met elkaar? Delen wij onze verlangens met elkaar? Delen wij met elkaar wat God ons in ons hart heeft gegeven? 'Samen bidden, samen zoeken naar het plan van

onze Heer. Samen zingen en getuigen, samen leven tot Zijn eer.'

- Durven wij ook de positieve dingen te benoemen en de kansen te grijpen die er liggen? Dat kan zelfs uit een onverwachte hoek komen. In de situatie van Nehemia is dat de positieve houding van koning Artaxerxes I. Lukt het bij een project om samen te werken met een niet-christelijke organisatie?

Weerstand

Hoe gaan wij om met weerstand van binnenuit en van buitenaf? Een lastige vraag. Kunnen wij überhaupt de weerstand binnen of buiten de gemeente van Christus localiseren? Of zit de weerstand ten diepste in iedereen? De praktijk van de gemeente van Christus is weerbarstig, zeker wanneer zij de gestalte heeft van een volkskerk en er een groot verschil is qua betrokkenheid en inzet. Dat maakt het lastig om met grote woorden te spreken. Ik ben blij en dankbaar dat er zoveel broeders en zusters betrokken zijn die zich met hart en ziel inzetten. Maar ik verlang er ook naar dat andere broeders en zusters meer betrokken raken en zich ook gaan inzetten. Voor mij persoonlijk vind ik het belangrijk om mijzelf voortdurend bij mijn eigen roeping te bepalen. Voor de gemeente van Christus vind ik het belangrijk om haar voortdurend bij haar roeping te blijven bepalen.

3.4 Voorbeelden voor kinderen en jongeren

Het verbond en de beloften van de Heere doen een appèl op ons. Een aansprekende vergelijking voor kinderen en jongeren is de voetbalvereniging of de muziekvereniging. Wanneer je lid bent van een vereniging, dan zet je je daar ook voor in. Sterker nog, wanneer je niet naar de training of de repetitie komt, kan het gebeuren dat je tijdens de wedstrijd of de uitvoering niet mee mag doen. Positief geformuleerd: Wij mogen onze kinderen en jongeren motiveren om mee te doen.

Een andere lijn met het voorbeeld van een voetbalvereniging is dat als er dan een wedstrijd is, en je moet aan de kant zitten en mag niet meedoen, het zeer lastiger is om écht bij de wedstrijd betrokken te zijn. Vaak gaan je handen ook jeuken, en wil je niets liever dan meedoen. Want als je meedoet, ben je veel meer onderdeel van het hele gebeuren en raak je ook veel meer betrokken én gemotiveerd. Actief meedoen, maakt dus ook dat je van 'toeschouwer' meer 'deelnemer' wordt.

Het is belangrijk de functie van de muur en de poorten van de stad Jeruzalem op een eenvoudige manier duidelijk te maken aan kinderen en jongeren. De geschiedenis van de stad Jericho is natuurlijk een bekend voorbeeld voor de kinderen. De belegering van de stad Jeruzalem door koning Nebukadnezar II is voor de jongeren een goed voorbeeld. De belegering van de stad Jeruzalem heeft ruim anderhalf jaar geduurd! Zó belangrijk zijn de muur en de poorten! Misschien is in de eigen woonplaats of in de omgeving een muur of poorten te vinden, waarnaar verwezen kan

worden. Zie ook bijlage 1 voor een weergave van de stadsmuur.

Vanuit Nehemia 3:1-32 wordt duidelijk dat niet alleen ouderen, maar ook jongeren meewerken aan de herbouw van de muur en de poorten van de stad Jeruzalem. Noem een aantal voorbeelden uit de praktijk van de gemeente van Christus, waar ook jongeren hun steen(tje) bijdragen.

Om jongeren ook tijdens in de startdienst volop uit te dagen om 'mee te doen', kan er gebruik gemaakt worden van het luisterblad (zie bijlage 2). Deel dit uit en stimuleer op deze manier de jongeren om mee te doen, verwijst tijdens de dienst ook naar dit blad.

3.5 Preekschets

In het voorgaande liggen een heel aantal bouwstenen om een preek te maken.

Focus en function van de preek

Een mogelijke *focus* en *function*:

- De boodschap van Nehemia 2:11-20 is dat Nehemia het volk Israël bemoedigt om de muur en de poorten van de stad Jeruzalem te herbouwen, door (1) de nood en de ellende van de stad Jeruzalem te delen, (2) op te roepen om de muur en de torens van de stad Jeruzalem te gaan (her)bouwen, en (3) te getuigen van de hand van God, 'die goed over hem is geweest'.
- Het doel van de preek is dat ouderen en jongeren bemoedigd worden om mee te werken aan de opbouw van de gemeente van Christus.

Opbouw van de preek

Een mogelijke opbouw van de preek die gebruikt kan worden:

- Inleiding – Historische schets van de terugkeer uit de ballingschap en het leven van Nehemia.
- Voorbeeld – Uitleg van de functie van de muur en de torens van de stad Jeruzalem, zodat de letterlijke functie duidelijk is voor kinderen en jongeren.
- Actualisatie – Wat is de symbolische functie van de muur? Hoe kunnen wij dat verbinden met de gemeente van Christus? Visie op de gemeente van Christus expliciteren! (Zie: Blijdschap en dankbaarheid)
- Stap 1 – Nehemia deelt de nood en ellende van de stad Jeruzalem. → Wat is de nood en de ellende van de gemeente van Christus?
- Stap 2 – Nehemia roept op om de muur en de torens van de stad Jeruzalem te herbouwen. 'Kom, laten we de muur van Jeruzalem opbouwen!' → Wat is de roeping van de gemeente van Christus? Wat is belangrijk? Wat is nodig?
- Stap 3 – Nehemia getuigt van de hand van God, 'die goed over hem is geweest'. → Delen wij geloof, hoop en liefde met elkaar? Delen wij onze verlangens met elkaar? Delen wij met elkaar, wat God ons in ons hart heeft gegeven? Nodig daartoe uit.
- Uitleiding – De positieve reactie van het volk Israël. 'Laten wij opstaan en gaan bouwen!' Schets hoe verschillend de mensen zijn

die meewerken aan de herbouw van de muur en de poorten van Jeruzalem. → Bemoedig ouderen en jongeren om mee te werken aan de opbouw van de gemeente van Christus. Kom, doe mee!

3.6 Liturgische aanbevelingen

Psalmen

- Psalm 51:8 & 9 (OB)
- Psalm 79:4 & 7 (OB)
- Psalm 80:9, 10 & 11 (OB)
- Psalm 86:6 & 8 (OB) / (4 & 7, Weerklank = NB)
- Psalm 100:1, 2, 3 & 4 (OB)
- Psalm 102:7, 8, 9 & 10 (OB)
- Psalm 105:5 & 25 (OB)
- Psalm 122:1 & 3 (OB)
- Psalm 127:1 & 2 (OB) / (1 & 2, Weerklank = NB)
- Psalm 133:1 & 3 (OB) / (1 & 3, Weerklank = NB)
- Psalm 138:1 & 4 (OB)
- Psalm 147:1, 2, 5, 6 & 7 (OB) / (1 & 4, Weerklank = NB)

Weerklank

- Het zal ons waarlijk wel gelukken (7)
- De ware kerk des Heren (230)
- Neem mijn leven, laat het, Heer (267)
- Ik bouw op U (445)
- Samen in de naam van Jezus (242)
- Ik wil jou van harte dienen (264)
- Zie je die kapotte muur? (542) *

Op Toonhoogte (2015)

- Ik bouw op U (191)
- Wees mijn verlangen (264)
- Neem mijn leven, laat het, Heer (286)
- De ware kerk des Heren (347)
- Heer, wat een voorrecht (354)
- Samen in de naam van Jezus (360)
- Ik wil jou van harte dienen (374)
- Maak ons tot een stralend licht (385)
- Al ligt de hele stad aan stukken (462) *
- Een wijs man bouwde zijn huis op de rots (466) *
- Dit is mijn hand en dat mijn voet (489) *

* = *Kinderliederen*

3.7 Mogelijkheden voor verwerking

Wellicht is er na de dienst gelegenheid om door te praten. In het Katern Startweekend staat een Bijbelstudie die gebruikt kan worden om in groepjes nog een keer door het bijbelgedeelte heen te gaan. Hier een aantal van de daar genoemde mogelijkheden voor verwerking.

1. Lees het bijbelgedeelte samen nogmaals door. Leg nu bijlage 1, de tekening van de stadsmuur, hiernaast. Nehemia gaat mid-

3. Preekschets

den in de nacht op pad om de muren van Jeruzalem te inspecteren. Bekijk samen op het kaartje de route die hij loopt.

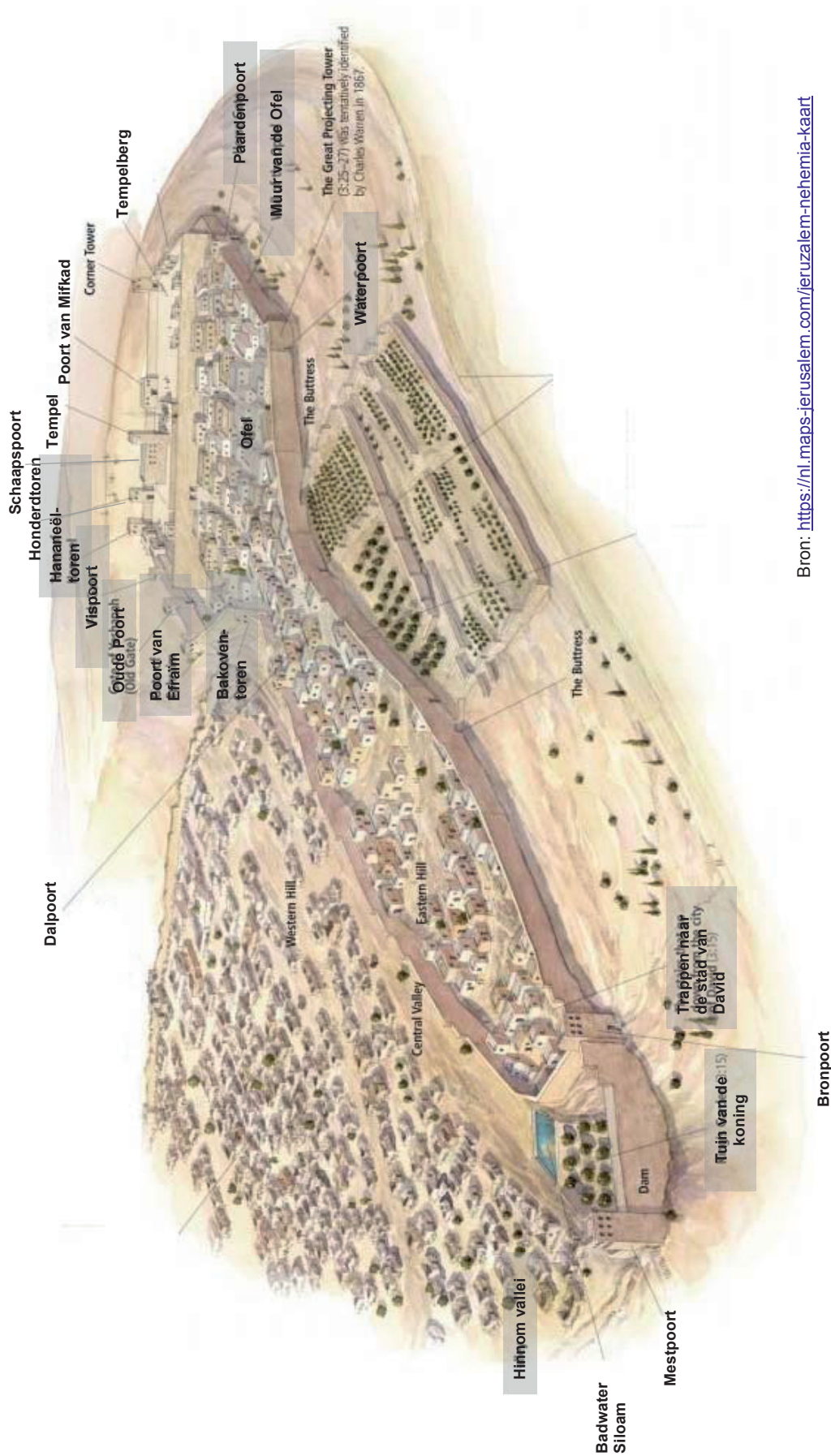
2. In dit gedeelte komen drie groepen personen voor: 1. Nehemia (en zijn mannen), 2. Leiders van Jeruzalem, 3. Sanballat, Tobia en Gesem. Wat doen deze mensen en wat zeggen zij in het verhaal? Wat valt je op? Deel dit met elkaar en ga hierover in gesprek.

3. Denk voor jezelf even na over deze twee vragen. 1. Welke rol speelt God in dit gedeelte? 2. Wat leer je daaruit over Hem? Deel dit vervolgens met elkaar en ga hierover in gesprek.

4. De Israëlieten in dit verhaal hebben zowel te maken met druk en tegenstand als met een innerlijke drive om toch aan de slag te gaan. Dat herken je vast ook in je eigen geloof en in de gemeente. Bespreek deze vragen:

- Met welke druk/tegenstand hebben de Israëlieten te maken? En welke druk/tegenstand ervaren jullie? In je geloof? In de gemeente?
- Wat motiveert de Israëlieten om aan de slag te gaan? Wat geeft jullie moed om te geloven en betrokken te zijn bij de gemeente?

Bijlage 1 - Stadsmuur Jeruzalem

Bron: <https://nl.maps-ierusalem.com/ieruzalem-nehemia-kaart>

**EREDIENST
NUMMER 33**

DATUM: _-_-

**OM TE
ONT-
HOUDEN**

Als je in de kerk alleen
maar toeschouwer bent,
raak je er al gauw op
uitgekeken.

BIJZONDERHEDEN?

.....

VANDAAG VOEL IK ME:

Deze pagina's zijn afkomstig uit het preken-schrijfbboekje PS. Nu ik hier toch zit
(uitgegeven door Jes! in samenwerking met de HGJB)

HIER GA IK
OOK VOOR BIDDEN:

-
-

DIT GA IK DUS DOEV 2

- >
- >

Dit lied ga ik op
YOUTUBE nog eens
luisteren:

.....

.....

TOCH'S AAN
IEMAND VRAGEN

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

PS. NU
IK HIER
TOCH ZIT

Wanneer is jullie kerkgebouw gebouwd?

Houvast voor jongeren
en hun gemeenten

Katern Startzondag

HGJB-jaartheme 2019-2020

Colofon

Deze katern is een uitgave van

HGJB
Prins Bernhardlaan 1
3722 AE Bilthoven
030-2285402
www.hgjb.nl

